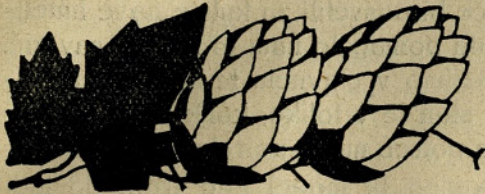
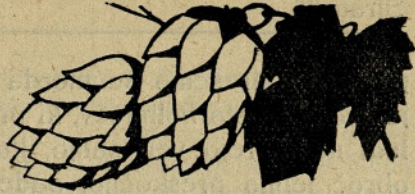

Slovenski hmeljar

Prvi slovenski strokovni list za hmeljarstvo

Izhaja štirinajstdnevno ♦ Naročnina Din 20.—, za inozemstvo Din 50.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ul. 4, telefon 176

Leto VI

Celje, dne 10. maja 1935

Štev. 9

Proti bolhačem

Bolhači povzročajo našemu hmelju redno vsako leto precejšnjo škodo. So to mali 1,5 do 2,5 mm dolgi, črnkasti, kovinasto-sjajni hroščki iz rodu *Psylliodes*, *Chaetocnema* in *Hallica* z močnimi zadnjimi nogami, da skačejo kakor bolhe. Prezimijo v zemlji, v aprilu, včasih prej ali pozneje, pa zlezejo iz svojih skrivališč in se spravijo nad mlado listje in poganjke hmelja. Konec maja se zopet zalezejo v zemljo, kjer znesejo jajčka in potem poginejo. Iz jajčk se izležejo ličinke, ki pa se kmalu zabubijo in iz teh izleze v juliju-avgustu nov rod hroščkov, ki se spravijo nad vršičke hmelja in zlasti kobule. Pod jesen pa se hroščki zopet zarijejo v zemljo, kjer počakajo spomladi in mladih hmeljskih poganjkov, katere v primeru zapoznele spomladi že v zemlji objedo — tako, da le slabo odženejo.

Hmeljski bolhači so zlasti ob solnčnem vremenu izredno živahni in v marsikaterem nasadu objedo mlade poganjke in preluknjajo nežne lističe, da rastlina silno zaostane v razvoju in si le težko opomore. Zlasti v nasadih na solnčnih pobočjih in v bolj lahki, peščeni zemlji se radi drže ter napravijo hmeljarju mnogo škode. Največ škoduje prvi rod v aprilu-maju na mladi rastlini, toda tudi drugi rod v juliju-avgustu ponekod preluknja kobulne lističe, da hmelj mnogo trpi na svoji kakovosti. Obranimo se jih na ta način, da jeseni pri obrezovanju zemljo globoko preorjemo, ker jih na ta način mnogo pomrzne. Seveda pa to ne zadostuje in jih moramo, če se pojavijo v večji množini, tudi direktno zatirati.

Razna sredstva so se že priporočala zoper bolhače in nedavno je poročal vld. sv. Hampp o uspehih tozadevnih poskusov na hmeljskem po-

skusnem posestvu Hüll v Nemčiji. Proti prvemu rodu v aprilu-maju pridejo v poštev sredstva za škropljenje in prašenje, od katerih so se pri omejenih poskusih obnesla najbolje Polvo, Ri 26, Kontra in Dekalit S, dobro Drymag, tobačni izvleček in Nikotin, še precej dobro Dusturan, Katakila in Bl 90, slabo Gralit, Forestit, Pomona, Pulvat, Spruzit, Sch 852 in Chrysanthol, docela pa so odrekla arzenov prašek, Casit, Holfidal, Chlorbarium in Nosprasen. Večinoma so to pri nas nepoznana sredstva in bi prišel v poštev le tobačni izvleček, ki se uporablja v 3% raztopini, ako vsebuje 5% Nikotina. Opozarjamo pa, da smo že lani objavili, da se je pri tozadevnih poskusih v Dešnici v ČSR prav dobro obnesla tudi petrolejeva emulzija (gl. članek Nad bolhača v 8. št. I. l., str. 37), ki je obenem vsaj za nas tudi najcenejše sredstvo ter je tudi priprava enostavna: na 100 l vode zakuhamo 1–2 kg mazavega mila in potem v še topli milnici z brezovo metlo temeljito raztepemo 2 l petroleja, da dobimo res enakomerno emulzijo. Škropimo v močnih curkih in poškropimo tudi zemljo okoli rastline, kamor so se morda poskrili bolhači, da tudi te uničimo. Ako poškropljeni mladi poganjki nekoliko porjave, ni nič hudega, že v par dneh bodo namreč zopet ozeleneli.

Proti drugemu rodu bolhačev, ki škoduje zlasti kobulam, pa sredstva za prašenje in škropljenje ne pridejo več v poštev, ker bi se jih pri odrasli rastlini rabilo ogromne količine in bi tako prišlo zatiranje mnogo predrago. In vprav zato priporoča g. Hampp drugo sredstvo, ki je zelo enostavno in tudi poceni, namreč goseničje lepilo.

Nekako v prsni višini odstranimo na rastlini dva para listov in jo na tem mestu 2 cm široko namažemo z goseničjim lepilom. Nato rastlino dobro otresemo, da popadajo bolhači na tla in po

par urah stresemo še morda preostale. Rastlina je sedaj prosta bolhačev, ki preko lepljivega pasu tudi ne morejo več nanjo, kajti pri poskusu, da obroč lepila preskočijo, padejo vedno zopet na tla. Tako jim preostanejo le spodnji listi, katere pa brez škode za rastlino lahko popolnoma obžro.

Docela zanesljivo in v nasadih na žico tudi prav enostavno in poceni sredstvo proti bolhačem! V naših nasadih na hmeljevke pa bomo rabili precej več lepila, ker moramo poleg 2–4 trt rastline na istem mestu namazati z lepilom tudi hmeljevko, da bolhači ne bi po nji zlezli v vrh. Poleg tega jih tudi ne bo mogoče enostavno otresti, temveč bi jih morali s kako brezovo metlo na dovolj dolgem držalu sfresti z rastline. Vsekakor pa bodo pasovi goseničjega lepila tudi v naših nasadih najbolj zanesljivo in z najmanjšimi stroški obvarovali kobule pred poškodbami bolhačev.

Proti bolhačem bomo uporabljali torej pri mladem hmelju še najbolje petrolejevo emulzijo, pri odraslem, proti poškodbi kobul, pa pasove goseničjega lepila.

Kaj potrebujemo?

Kakor že večkrat omenjeno, stojе organizirani hmeljski trgovini pri nas nasproti glede vnovčenja hmelja docela neorganizirani in nezaščiteni hmeljarji, in vprav v tej okolnosti leži vzrok vsemu zlu pri prodaji hmelja in izkoriščanju hmeljarjev. Sicer tudi trgovina nima nobene vidne organizacije, kar v ostalem tudi ni potrebno. Saj, če so hmeljarji preveč trdovratni pri prodaji in zahtevajo višje cene, ni treba drugega kakor da se par »glavni« nakupovalcev, ki v danem primeru največ kupujejo, med seboj dogovori in za par dni ustavi nakup, pa hmeljarji takoj postanejo mehki in so voljni potem prodajati tudi ceneje. In ni ga nakupovalca, domačega ali tujega, ki bi si upal držati ceno, pa če je še tako upravičena, kadar se »glavni« odločijo za prenehanje z nakupovanjem in za flačenje cen. To bi mogla le res samostojna domača trgovina, ki dela za svoj račun, katere pa, kakor že omenjeno, sploh nimamo. Imamo v glavnem le nakupovalce, zastopnike inozemskih tvrdk, katere skupni interes, dobiti blago čim ceneje v roke, in medsebojni strah pred izpodrinitvijo bolje veže med seboj, kakor pa pisana pravila kake organizacije. Znano je, kako si vsak prizadeva držati »disciplino«, kajti kakor hitro jo kdo skuša prekršiti, že ga drugi očrni pri tvrdki, da po nepotrebnem (ne pa ne-

upravičeno!) nateguje ceno. Prav tako je znano, kako skušajo izpodrinili drug drugega s cenejšimi ponudbami itd., toda preobširno bi bilo in brez koristi podrobneje razpravljati o tem. Marsikaj bi prišlo na dan, če bi posvetili za kulise naše hmeljske kupčije, toda pomagalo nam to ne bi prav nič. Zato pa se omejimo v glavnem le na to, da opišemo dejanski stan le v toliko, kolikor je za razumevanje naših potreb nujno potrebno.

Na prvi pogled bi mogel kdo trditi da tudi hmeljarje veže neka skupnost, namreč težnja, čim dražje prodati svoj pridelek. Je to sicer tudi res, toda hmeljarji so zelo mnogoštevilni ter raztreseni po razmeroma obširnem okolišu brez vsake prave medsebojne zveze, in zato ta skupnost ne more priti prav do izraza ter se tudi »glavni« ne morejo uveljaviti. Obratno pa pri nakupovalcih-zastopnikih vprav njihova maloštevilnost, osredotočenost hmeljske trgovine v glavnem skoro v enem samem mestu in tako njihovi dnevni medsebojni stiki ter medsebojni nadzor omogočajo omenjeno tesno skupnost in »disciplino«. Gotovo je za različne inozemske tvrdke ceneje, če pošljejo semkaj skupno enega nakupovalca - zastopnika, kakor pa če bi poslala vsaka svojega. Vprav to pa je zlo za hmeljarje, da zadnja leta po en sam zastopnik-nakupovalec nakupuje naš hmelj za celo kopico tvrdk ter tako prav lahko postane pravi diktator glede cene. Čim več zastopnikov - nakupovalcev namreč nakupuje hmelj, tem boljša bo cena, ker bo več konkurence ter težji medsebojni sporazum in »disciplina«.

Zadnje čase opažamo ostro borbo »domačih« nakupovalcev-zastopnikov, ki bi radi izrinili tuje in pri tem skušajo nekako dokazati, da bi to bilo tudi v interesu hmeljarjev. Toda dejansko se naši interesi tu križajo. Za nas hmeljarje je tem bolje, čim več nakupovalcev - zastopnikov se pojavi na tržišču, pa naj bodo domači ali tuji; dosedanje skušnje pa celó kažejo, da je bilo navadno najslabše tedaj, če so kupovali samo »domači«. Pač pa je v našem interesu, da en sam nakupovalec ne zastopa celega regimenta tvrdk, pa naj je to potem domačin ali tujec, temveč da čim več tvrdk pošlje k nam čim več zastopnikov.

Kakor iz navedenega sledi, je za izboljšanje razmer v naši hmeljski kupčiji nujno potrebno organizirani hmeljski trgovini postaviti nasproti tudi organizirane hmeljarje. Dve nalogi moramo pri tem v glavnem rešiti, namreč preprečiti pogubno delovanje tekačev ter mešetarjev in pa onemogočiti neopravičeno potiskanje cen našega hmelja pod svetovno pariteto. Z raznimi mešetarji in sen-

Pristopajte k hmeljarski prodajni zadrugi!

Zbirajte in prispevajte v tiskovni sklad!

zali si tu ne bomo pomagali, kajti vsak mešetar dela v prvi vrsti za svoj žep, pa naj bo potem to že navaden kravji mešetar ali pa pravi borzni senzal. Nesebično za skupne koristi hmeljarjev ne bo delal nobeden od njih, to more le združna organizacija hmeljarjev, pri kateri ne more nihče iskati osebnih koristi. Hmeljarska zadruga je torej tisto, kar za izboljšanje naše hmeljske kupčije v prilog hmeljarjev, nujno potrebujemo. (Dalje prih.)

Razno

Francija je uvozila lani skupno 6695 stofov hmelja in sicer 5181 stofov iz Češkoslovaške, 744 iz Nemčije, 370 iz Jugoslavije, 195 iz Amerike, 163 iz Poljske ter 39 stofov iz Belgije. Izvozila pa je v istem času skupno 7883 stofov hmelja. Kakor iz navednega sledi, Francija prejkoslej večino hmelja uvaža iz Češkoslovaške.

Konsum piva v letih 1928/32 povprečno letno na osebo je bil v posameznih državah naslednji: v Belgiji 197 l, CSR 98 l, Angliji 85 l, Nemčiji 72 l, Avstriji 68 l, Švici 61 l in v Franciji 34 l. Povsod drugod je konsum piva znatno manjši. Kakor iz navedenega sledi, torej Belgijci in za njimi še Čehi še vedno popijejo največ piva.

Češkoslovaška je izvozila do konca marca s celokupnega lanskega pridelka 70.000 stofov že 50.366 stofov hmelja v vrednosti 184.469.253 Kč (= 337.578.732 Din), dočim lani v istem času le 39.057 stofov v vrednosti 153.320.155 Kč (= 280.575.883 Din). Največ lanskega pridelka se je izvozilo v zadnjem četrtrletju 1934.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Kupčija nadalje miruje, vendar pa je bilo zopet nekaj zaključkov iz prve in druge roke po 12–35 Din, za neko partijo res boljšega blaga pa se je nudilo tudi 40 Din za kg. Tudi nekaj predlanskega hmelja je bilo še prodanega po 15–18 Din za kg. Zadnji čas pa je povpraševanje popustilo. — V nasadih so večinoma že postavljene hmeljevke, hmelj dobro odganja in se ponekod tudi že privezuje. Rastlina je zdrava in krepka, pač pa ji je za nadaljni razvoj potrebno bolj toplo vreme.

Vojvodina: Kupčija miruje ter ni zanimanja niti prometa. — Obrezovanje hmelja je končano, vendar rastlina radi hladnega vremena zaostaja v razvoju.

Češkoslovaška: Tržišče je nadalje mirno, vendar je bilo zadnji čas le nekaj več zanimanja in prometa za inozemski račun. Cene so še popustile in notira sedaj lanski žateški pridelek 65–76 Din, isti letnik iz Uščka in Roudnic pa 62–67 Din za kg. Znamkovanih je v Žatcu dosedaj 49.528 stofov lanskega pridelka. — Obrezovanje hmelja je v glavnem končano, vendar rastlina radi nenavadno hladnega vremena (do –5° C) ne more nikamor naprej ter se bo predvidoma letos nekoliko zakasnila.

Nemčija: Po praznikih je tržišče zlasti zadnje dni zopet precej oživel ter se je tudi promet nekoliko povečal. Pri živahnejšem povpraševanju so cene zopet bolj čvrste in se plačuje za domačo porabo za boljši Hallertau 90–111 in najboljši gorski (Hersbruck) 79 do 83 Din ter slabši Tettnang 86–88 Din in Württemberg 72–76 Din, za izvoz pa gorski (Hersbruck) 57–58 Din, Württemberg 56–60 Din, Baden 58 Din in za znamkovanje nesposoben 33–35 Din za kg; nekaj predlanskega pridelka je bilo prodanega po 44–49 Din za kg. Zaključna tendenca je čvrsta. — Spomladanska dela v nasadih so v polnem teku. Uredilo se je že žične napeljave, obrezovanje dobro napreduje in priljubljena hmeljska solata je že na trgu. Rastlina je dobro prezimila, vendar pa radi zopetnega mraza in ponekod celo snežnih viharjev zaenkrat ne more napredovati v razvoju.

Francija: Tržišče je nespremenjeno mirno, povpraševanja, zanimanja in prometa prav malo. Cene sicer niso nič kaj čvrste, vendar so ostale še v glavnem nespremenjene. Tudi za predprodajo letošnjega pridelka je že nekaj zanimanja in se ponuja po 29–31 Din za kg. — Spomladanska dela v hmeljskih nasadih so v polnem teku, toda neugodno vreme jih zelo ovira in zato le počasi napredujejo.

Poljska: Kupčija nadalje večinoma miruje, vendar je zadnji čas bilo semtertja zopet nekaj zanimanja in tudi prometa ter se je plačevalo, večinoma le iz druge roke, za boljšo blago po 16–29 Din za kg. — Prva dela v hmeljskih nasadih so sicer pričela, vendar jih je zopetno zimsko vreme zaenkrat prekinilo.

Belgija: Tržišče je zopet bolj mirno, vendar ne brez prometa. Cene so v glavnem nespremenjene in notira sedaj lanski pridelek Poperinghe 23–24 Din, letošnji v predprodaji za oktober-november pa pri mirni tendenci 21 Din za kg.

Anglija: Tržišče je trajno zelo mirno in prometa prav malo. Z ozirom na vedno večji konsum piva in predstoječe jubilejne slavnosti pa se položaj presoja splošno kot prav dober. Nekaj nad 1000 bal slabšega hmelja je bilo odstranjeno s tržišča in se ga bo porabilo za strelivo ter gnoj. Vkljub temu pa so zaloge nadkonfingentiranega hmelja še vedno precejšnje. Dosedaj je bilo hmeljarjem izplačano že 98 % izkupička iz kvote A 1934.

Amerika: Tržišče je nadalje mirno, vendar je kupčija oživila in je prometa zopet več. Cene za boljšo blago so zopet bolj čvrste, za slabše pa ni dosti zanimanja. Tako notira sedaj domač pridelek lanski 13 do 17 Din, predlanski 10–13 Din in starejši letniki 6 do 10 Din; že zacarinjen inozemski hmelj pa 79–110 Din, predlanski 44–66 Din in letnik 1932 pa 13–30 Din za kg. Največ zaključkov je bilo zadnji čas za lanski Oregon po 9–10 Din in Yakima po 7–10 Din za kg. Sicer so zaloge dosti večje kakor lani ob tem času, vendar se položaj z ozirom na večjo porabo piva in ugodno pomlad presoja kot zdrav. Inozemski hmelj gre slabo v denar, ker se zdi cena v primeri z domačim previsoka. — Spomladanska dela v hmeljskih nasadih pri ugodnem vremenu prav dobro in hitro napredujejo.

Preglejte in upoštevajte oglase!

Najvišje cene, dejansko plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, so bile naslednje:

Nemčija (Hallertau)	106 Din
Češkoslovaška (Žatec)	76 Din
Anglija (Golding)	57 Din
Francija (alzaški)	56 Din
Jugoslavija (savinjski)	35 Din
Poljska (wolinjski)	30 Din
Belgija (Poperinghe)	23 Din
Amerika (Oregon)	17 Din

Splošno: Radi dolgotrajnih pomladanskih mrazov je rastlina večinoma povsod precej zapozneta v razvoju, prezimila pa je v splošnem dobro. — Vprav radi zapoznitve je kupčija neznatno oživela, verjetno pa bo še bolj za slučaj, da bi nasadi slabo obetali.

Za razvedrilo

Vse ob svojem času.

Profesor (dijaku nižjega razreda): »Kdo je bila gospodična, s katero ste se včeraj sprehajali?«

Dijak: »Moja sestrična.«

Profesor: »Zapomnite si enkrat za vselej, da v vaših letih človek še ne sme imeti sestrične.«

Pobočnica.

Zdravnik predloži svoj račun bratu pokojnika, katerega je zdravil: »Ali želite pobočnico?«

»Ne, ni treba, saj imam mrtvaški list.«

Kmetje, meščani, trgovci, obrtniki!

Zavarovalnica slovenskega ljudstva je le

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Zavaruje:

1. proti požaru, strelji in plinski razstrelbi: poslopja vsake vrste, dograjena pa tudi med gradnjo, vse premičnine, pohištvo, zvonove, poljske pridelke, **hmelj**, žito, krmo itd.;
2. proti razbitju in razpoki: zvonove, steklo;
3. v življenjskem oddelku: na doživetje in smrt, otroške dote, rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninsko zavarovanje »**KARITAS**«;
4. sprejema nezgodna zavarovanja poedincev, društev, kolektivna delavska zavarovanja, potovalna zavarovanja, zavarovanja šoferjev, potnikov v avtu, zavarovanja zakonite dolžnosti jamstva v vseh oblikah, zavarovanja avtomobilov zoper poškodbo, požar in tatvino.

Za vsa pojasnila in nasvete v zavarovalnih zadevah se obračajte le na naše krajevne poverjenike po župnijah ter

v Celju

na podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, Vodnikova ulica 2, in

v Mariboru

na gosp. Franja Žebota, glavnega zastopnika Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica št. 10.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

v novi, lastni palači

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice